

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że zadania właścicielskie wobec spółek komunalnych przez kontrolowane urzędy miast realizowane były w wielu obszarach nierzetelnie.

W ocenie NIK, większość skontrolowanych gmin miejskich nie była właściwie przygotowana do sprawowania nadzoru właścicielskiego. W kontrolowanych urządach w większości nie opracowano polityki właścicielskiej w stosunku do spółek miejskich obejmującej w szczególności długoterminowe cele społeczne i ekonomiczne do osiągnięcia przez te podmioty oraz strategię gmin w zakresie zaangażowania kapitałowego w spółki.

Zdaniem NIK, w wyniku słabości kontroli zarządczej urzędów poprzez brak odpowiednich unormowań systemowych, nie zapewniano właściwej realizacji celów i zadań właścielskich, które poza zgodnością z prawem, winny być realizowane efektywnie, oszczędnie i terminowo. Przejawiało się to przede wszystkim spóźnionymi działaniami wobec spółek miejskich uzyskujących ujemne wyniki finansowe.

NIK oceniła negatywnie skutki zaangażowania kapitałowego samorządów w niektórych spółkach. Przykładowo w 2012 r. ze wszystkich komunalnych łódzkich spółek (w tym trzy objęte kontrolą), 10 osiągnęło zysk (łącznie 18.189,5 tys. zł), ale jednocześnie 11 spółek poniosło stratę (łącznie 64.385 tys. zł).

Zdaniem NIK, samorzady nie podjęły wystarczających działań celem zbycia (bądź likwidacji) udziałów w takich spółkach. Żadne z kontrolowanych miast nie podjęło też próby systemowego podejścia do prywatyzacji spółek miejskich. Sposób sprawowania nadzoru właścielskiego nie zapobiegł występowaniu nieprawidłowości w funkcjonowaniu spółek.

NIK zwraca uwagę, że zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego wiąże się z ryzykiem ograniczenia wpływu samorządu na majątek wniesiony do tych spółek. W sytuacji gdy większość kontrolowanych miast nie określiło zasad polityki właścielskiej w stosunku do posiadanych spółek, uwzględniającej realizację celów, do jakich je powołano, bezpośredni nadzór sprawowany przez rady nadzorcze spółek jest szczególnie istotny.

W ocenie NIK, w takim rozumieniu nadzór powinien uwzględniać stosowanie rozszerzonych w stosunku do obowiązujących przepisów prawa, form i procedur, dobór właściwie przygotowanych członków rad nadzorczych, opracowanie i wdrożenie standardów oraz mechanizmów monitorowania i oceny działalności ekonomiczno-finansowej spółek.

Tymczasem właśnie w sferze dotyczącej rad nadzorczych ujawniono szereg nieprawidłowości, w tym przede wszystkim:

– powołanie członków rad nadzorczych w 8 przypadkach niezgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy kominowej, według którego jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednejspośród spółek, o których mowa w art. 1 pkt 4–7 tej ustawy.

Do powstania tej nieprawidłowości przyczynił się brak weryfikacji kandydatów na członków rad nadzorczych przez prezydentów miast – pod kątem przestrzegania powołanych przepisów,

– stosowanie niejednolitych zasad wynagradzania członków rad nadzorczych w większości spółek z większościowym udziałem Miasta – wysokość wynagrodzenia wypłacanego członkom rad nadzorczych

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 12, luty 2015 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 2254

---

nie została uzależniona od uczestnictwa w posiedzeniach tego organu.

Stwierdzono także:

- brak zasad i kryteriów doboru członków rad nadzorczych – uznaniowy charakter wyboru polegający na indywidualnym wskazywaniu kandydatów przez Prezydenta Miasta nie gwarantował – zdaniem NIK – wyboru najlepszych kandydatów na to stanowisko,
- brak zasad współpracy z radami nadzorczymi spółek, co powodowało niemożność pozyskania wymaganych informacji i dokumentów oraz wyegzekwowania pożądaných przez Miasto działań,
- brak zasad dotyczących sposobu oraz kryteriów oceny pracy członków rad nadzorczych – ocena miała charakter formalny i wyrażała się jedynie w formie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium, co zdaniem NIK nie było wystarczające do rzetelnej ich oceny.

Funkcjonowanie organizacji nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem samorządów w urzędach poszczególnych miast, nie było w okresie objętym kontrolą NIK przedmiotem kontroli wewnętrznych. W 3 z 5 kontrolowanych miast nie przeprowadzono także kontroli właścicielskich w spółkach w zakresie ich funkcjonowania, pomimo ponoszonych strat przez spółki. Takich kontroli nie wykonywały też rady nadzorcze spółek w ramach własnych kompetencji. Powyższe zaniechania, NIK oceniła negatywnie.